

Міністерство освіти і науки України
Відокремлений структурний підрозділ
«Ананьївський аграрно-економічний фаховий коледж
Уманського національного університету»

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
СОЦІОЛОГІЯ

Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітньо-професійна програма	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Форма навчання	Денна
Статус навчальної дисципліни	Вибірковий освітній компонент, що формує загальні компетентності
Курс, семестр	II курс, III семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ECTS — 3 Загальна кількість годин — 90, із яких аудиторних — 36 год: лекцій — 28 год, семінарських — 8 год; самостійна робота — 54 год Форма семестрового контролю — залік
Індивідуальна робота	Реферат або презентація за вибором здобувача освіти
Мова викладання	Українська
Викладач	Віктор ЗАХОБА
Рік	2025

Розробник силябуса: Віктор ЗАХОБА, викладач, «спеціаліст першої категорії»

Дисципліна «Соціологія» охоплює вивчення суспільства як цілісної системи, взаємодії між людьми, соціальними спільнотами та інститутами. Вона розкриває теоретичні концепції, методи соціологічних досліджень та прикладні аспекти аналізу сучасного суспільного життя.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Соціологія» є формування знань про предмет соціології, її історію та методи; розвиток світогляду та культури мислення; набуття навичок самостійного аналізу соціальних явищ і процесів, поведінки соціальних суб'єктів.

Основними завданнями є вивчення основних соціологічних концепцій суспільства та людини; набуття навичок соціального аналізу, здатності інтерпретувати соціальні зміни та взаємодії; ознайомлення з методами збору, обробки та аналізу соціологічної інформації; застосування соціологічних знань для вирішення соціальних проблем у професійній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач фахової передвищої освіти повинен набути

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 5. Знання і розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні компетентності:

СК 1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 8. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК 12. Здатність використовувати новітні інструменти та технології у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Програмні результати навчання:

РН 01. Знати свої права як члена суспільства, розуміти цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН 02. Володіти державною та іноземною мовами для складання ділових паперів і комунікації у професійній діяльності.

РН 03. Знати економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, що існують між фінансовими процесами та економічними явищами.

РН 05. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

РН 06. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань.

PH 07. Застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання й обробки даних у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

PH 17. Дотримуватися безпеки життєдіяльності та вживати заходів щодо збереження навколишнього середовища

ОРІЄНТОВНИЙ ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ теми	Назва розділу, модуля, теми програми	Обсяг годин за програмою навчальної дисципліни				
		Всього	з них:			Самостійна робота
			Аудиторних			
			всього	лекції	семінарські	
1	2	3	4	5	6	7
	Розділ I. Теоретична соціологія					
1	Тема 1.1 Соціологія як наука.	8	2	2		6
2	Тема 1.2 Суспільство як соціальна система. Соціальна структура та соціальна стратифікація.	12	4	4		4
3	Тема 1.3 Соціальні відносини. Конфлікт як прояв соціальних відносин.	8	2	2		6
4	Тема 1.4. Соціальні процеси. Особливості етнічних, релігійних процесів в Україні.	10	4	2	2	6
	Розділ II. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії					
5	Тема 2. 1 Економічна соціологія. Соціологія менеджменту та праці.	8	2	2		6
6	Тема 2.2 Політична соціологія. Соціологія права. Соціологія громадської думки.	8	2	2		6
7	Тема 2.3. Соціологія особистості.	8	2	2		6
8	Тема 2.4. Соціологія сім'ї. Гендерна соціологія.	8	2	2		6
9	Тема 2.5 Соціологія гуманітарної сфери.	8	4	2	2	4
	Розділ III. Методика організації конкретних соціологічних досліджень.					

10	Тема 3.1 Методика організації конкретних соціологічних досліджень.	12	8	4	4	4
Всього:		90	36	28	8	54

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Лекції (вступна, інформативна, проблемна, лекція-дискусія та ін.), бесіда, інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм, обговорення, дискусії), підготовка презентацій, виступи.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Система оцінювання результатів успішності засвоєння знань, вмінь, комунікацій, автономності та відповідальності здобувачів освіти включає поточний та підсумковий/семестровий контроль результатів навчання.

Поточний контроль здійснюється протягом II семестру під час проведення лекційних та семінарських занять і оцінюється за чотирибальною шкалою.

Поточний контроль знань здобувачів освіти здійснюється за двома напрямками:

I — контроль систематичності та активності роботи на лекційних та семінарських заняттях;

II — систематичний контроль за станом та якістю виконання здобувачами освіти завдань для самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється у формі: *усне опитування; фронтальне опитування; індивідуальне опитування; письмова контрольна роботи; тестування.*

Підсумковий/Семестровий контроль проводиться у формі заліку у терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		За 4-бальною шкалою	За 12-бальною шкалою
90 – 100	A	відмінно	10-12
82-89	B	добре	7-9
74-81	C		
64-73	D	задовільно	4-6
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	3
0-34	F		1-2

ВІДПОВІДНІСТЬ РЕЗУЛЬТАТІВ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Оцінка ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою		
			екзамен	залік	
A	Здобувач фахової передвищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	зараховано	
B	Здобувач фахової передвищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре		
C	Здобувач фахової передвищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок				
D	Здобувач фахової передвищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно		
E	Здобувач фахової передвищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні				
FX	Здобувач фахової передвищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно		не зараховано
X	Здобувач фахової передвищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів				

РЕКОМЕНДОВА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Горлач Н. Л, Кремень В. М. Соціологія. Підручник. – К: Центр навчальної літератури. 2019. — 808 с.
2. Калуга В. Ф. Соціологія : навчальний посібник. Київ : НУБіП України, 2024. Ч. 1. — 182 с
3. Опанасюк Т. А. Соціологія у визначеннях, таблицях, схемах, завданнях : навчальний посібник. Київ : Кондор, 2023. — 266 с.
4. Соціологія : навчальний посібник / О. В. Бобіна [та ін.]; за ред. І. В. Шаповалової. Миколаїв : НУК, 2020.— 284 с.
5. Соціологія : підручник / за ред. В. М. Пічі. 5-те вид., стереотипне. Львів : Новий Світ 2000, 2023. — 296 с.
6. Соціологія : навчальний посібник / О. О. Титаренко. – Київ: Дакор, 2020. – 210 с.

Допоміжна

7. Городянепко В, Г. Соціологія.— К.: Академія, 2002. — 560 с.
8. Гук Л. П., Котурбаш О. Р. Соціологія: навчальний посібник.— К.: Аграрна освіта, 2010. — 173 с.
9. Сірий Є. В. Соціологія: навч. посібн. К.: Атіка, 2009. — 492 с.